

II. Vatikáni Zsinat

LUMEN GENTIUM

Dogmatikai konstitúció az egyházzól (*részletek*)

1964. november 21.

A fordítás alapjául szolgált: Concilium Oecumenicum Vaticanum Secundum: *Constitutio dogmatica de Ecclesia Lumen gentium. Sessio V, 21 nov. 1964, in AAS 57 (1965) 5–67.*

Fordította: Kelemen Vendel

A fordítást az eredetivel egybevetette: Dékány Vilmos SchP

ÖTÖDIK FEJEZET AZ ÉLETSZENTSÉGRE SZÓLÓ EGYETEMES MEGHÍVÁS AZ EGYHÁZBAN

[Az egyház szent volta]

39. A hit tárgya, hogy az egyház, melynek misztériumát a szent zsinat előterjeszti, fogyatkozhatatlanul szent. Krisztus ugyanis, az Isten Fia, akit az Atyával és a Szentlélekkel „egyedül szentnek” ünneplünk,¹ az egyházat menyasszonyaként szerette, önmagát adva érte, hogy megszentelje (vö. Ef 5,25–26), saját testeként kapcsolta magához, és elárasztotta Szent Lelkének ajándékával Isten dicsőségére. Ezért az egyházban mindenki, akár a hierarchiához tartozik, akár ennek lelkipásztori gondozása alatt áll, a szentségre hivatott az apostol szava szerint: „Isten akarata az, hogy szentek legyetek” (1Tessz 4,3; vö. Ef 1,4). Az egyház e szent volta a kegyelemnek azokban a gyümölcsseiben mutatkozik meg és kell is megmutatkoznia szüntelen, melyeket a Szentlélek a hívőkben hoz létre. E szentség sokféleképpen mutatkozik meg azokban, akik mások szolgálata közben saját állapotukban a szeretet tökéletességére törekszenek; s egész sajátosan jelentkezik az evangéliumi tanácsok megvalósításában. E tanácsok megvalósítása, melyre a Szentlélek indítására sok keresztény vállalkozik – akár egyéni úton, akár az egyházban jogilag szentesített életforma vagy életállapot szerint –, ugyanennek a szentségnek ragyogó tanúsága és példája, és annak is kell lennie a világban.

[Az életszentségre szóló egyetemes meghívás]

40. Az Úr Jézus, minden tökéletesség isteni mestere és példája, az életszentséget, melynek ő maga a szerzője és beteljesítője, válogatás nélkül minden tanítványának meghirdette: „Legyetek tökéletesek, miként mennyei Atyátok tökéletes!” (Mt 5,48)² Mindegyikükre elküldte a Szentlelket, aki belülről készíteti őket, hogy szeressék Istent teljes szívükből, teljes lelkükből, teljes elméjükben és minden erejükben (vö. Mk 12,30), s hogy egymást úgy szeressék, ahogyan Krisztus szerette őket (vö. Jn 13,34; 15,12). Krisztus követői, akiket Isten nem a cselekedeteik alapján, hanem az ő kegyelme és terve szerint hívott meg és tett megigazulttá Jézus Krisztusban, a hit keresztségében valóban Isten gyermekei és az isteni természet részesei lettek, és így valóban szentté váltak. Ezért a megszentelést, amelyet megkaptak Isten ajándéka-ként, életükkel kell megőrizniük és tökéletesíteniük. Az apostol inti őket, hogy úgy éljenek, „ahogy a szentekhez illik” (Ef 5,3), öltsek magukra „mint Istennek szent és kedves választottai a szívből fakadó irgalmasságot, a jóságot, az alázatosságot, a szelídséget és a türelmet” (Kol 3,12), és legyenek meg bennük a Lélek gyümölcsei a megszentelődésre (vö. Gal 5,22; Róm 6,22); minthogy pedig sokban vétünk mindnyá-

¹ A szentmise glóriája. Vö. Lk 1,35; Mk 1,24; Lk 4,34; Jn 6,69 (ho hagiosz tu Theu); ApCsel 3,14; 4,27.30; Zsid 7,26; 1Jn 2,20; Jel 3,7.

² Vö. Órigenész: *Comm. Rom.* 7,7, in PG 14, 1122B; Pszeudo-Makariosz: *De Oratione*, 11, in PG 34, 861AB; Aquinói Szt. Tamás: *STh* II-II, q. 184, a. 3.

jan (vö. Jak 3,2), állandóan rászorulunk Isten irgalmára, és naponta kell imádkoznunk: „Bocsásd vétkeinket” (Mt 6,12).³

Ezek után mindenki számára nyilvánvaló, hogy minden rendű és állapotú Krisztus-hívő meghívást kap a keresztény élet teljességére és a szeretet tökéletességére,⁴ s ez az életszentség a földi társadalomban is előmozdítja az emberibb életmódot. E tökéletesség elnyeréséért a hívők vessék latba a Krisztus ajándékozásának mértéke szerint kapott erőket, hogy az ő nyomában járva és hozzá hasonlóvá válva, mindenben teljesítve az Atya akaratát, szívvel-lélekkel Isten dicsőségére és felebarátaik szolgálataira szenteljék magukat. Isten népének szentsége így hozza meg bőséges gyümölcseit, amint ezt az egyház története oly sok szent élete által ragyogóan bizonyítja.

[Az életszentség sokféle megvalósulási formája]

41. A különböző életformákban és hivatásokban ugyanazt az életszentséget munkálja mindenki, akiket Isten Lelke vezérel, s az Atya szavának engedelmeskedve és az Atyát lélekben és igazságban imádvá követik a szegény, alázatos és a keresztjét hordozó Krisztust, hogy az ő dicsőségében is részesülhessenek. De mindegyiküknek – saját adományaik és kegyelmeik szerint – tétovázás nélkül kell járnia az élő hit útján, mely felébreszti a reményt, és a szeretet által tevékeny.

A legfőbb és örök papnak, lelkünk pásztorának és püspökének példája szerint elsősorban Krisztus nyája pásztorainak kell szentül és örömmel, alázatosan és bátran végezniük szolgálatukat, amit ha megtesznek, szolgálatuk számukra a megszentelődés nagyszerű eszköze lesz. Akik az egyházi rend teljességére vannak kiválasztva, szentségi kegyelmet kapnak ahhoz, hogy imádkozva, áldozatot bemutatva, az ígét hirdetve s a püspöki gondoskodás és szolgálat minden formájával gyakorolják a lelkipásztori szeretet tökéletes hivatalát;⁵ ne féljenek akár életüket is odaadni juhaikért, és mint a nyáj példaképei (vö. 1Pt 5,3) az egyházat saját példájukkal is vezessék napról napra nagyobb életszentségre.

A püspökökhöz hasonlóan az áldozópapok – akik a püspöki rend lelki koszorúját alkotják,⁶ s Krisztus, az örök és egyetlen közvetítő által részesednek a püspöki szolgálat kegyelméből – mindennapos szolgálatukkal gyarapodjanak Isten és a felebarát szeretetében, tartsák fenn a papi közösség kötelékét, bővelkedjenek minden lelki jóban, és mindenki előtt Isten élő tanúi legyenek.⁷ Kövessék azokat a papokat, akik a századok folyamán gyakran igénytelen és rejtett szolgálatban is az életszentség ragyogó mintaképét hagyták hátra. Az ő dicséretük ma is hangzik Isten egyházában. A papok saját népükért és Isten egész népéért hivatalból könyörögve és bemu-

³ Vö. Szt. Ágoston: *Retractationes* 11, 18, in PL 32, 637; XII. Pius: *Mystici Corporis* enciklika, 1943. június 29., in AAS 35 (1943) 225.

⁴ Vö. XI. Pius: *Rerum omnium* enciklika, 1923. január 26., in AAS 15 (1923) 50, 59–60; *Casti connubii* enciklika 1930. december 31., in AAS 22 (1930) 548; XII. Pius: *Provida Mater* apostoli konstitúció, 1947. február 2., in AAS 39 (1947) 117; *Annus sacer* beszéd, 1950. december 8., in AAS 43 (1951) 27–28; *Nel darvi* beszéd, 1956. július 1., in AAS 48 (1956) 574sk.

⁵ Vö. Aquinói Szt. Tamás: *STh* II-II, q. 184, a. 5, 6; *De perf. vitae spir.*, c. 18; Órigenész: *In Isaiam Homilia*, 6, 1, in PG 13, 239.

⁶ Antiochiai Szt. Ignác: *Ad Magn.*, 13, 1, in Funk I, 241.

⁷ Vö. X. Pius: *Haerent animo* buzdítás, 1908. augusztus 4., in ASS 41 (1908) 560sk; *CIC* (1917) 124. kán.; XI. Pius: *Ad catholici sacerdotii* enciklika, 1935. december 20., in AAS 28 (1936) 22sk.

tatván az áldozatot, megismerve, amit tesznek, és követve, amit cselekszenek,⁸ ne riadjanak vissza az apostoli gondok, veszedelmek és viszontagságok miatt, épp ellenkezőleg, egyre emelkedjenek az életszentségben, a gyakori elmélkedéssel táplálva és éltetve tevékenységüket Isten egyházának örömére. Az áldozópapok valamennyien, s főleg azok, akiket felszenteltségük jogcímén egyházmegyés papoknak hívnak, tartsák emlékezetükben, hogy mennyire előre viszi megszentelődésüket a püspökhöz való hűséges ragaszkodás és a vele való nagylelkű együttműködés.

A legfőbb pap küldetésének és kegyelmének sajátos módon részesei az egyházi rend alacsonyabb fokán szolgálók, elsősorban a diakónusok,⁹ akiknek mint Krisztus és az egyház misztériumai szolgálóinak minden bűnös szokástól tisztán kell őrizniük magukat, s törekedniük kell arra, hogy elnyerjék Isten tetszését, és minden jót megtegyenek az emberek színe előtt (1Tim 3,8–10.12–13). A klerikusok, akiket az Úr meghívott és a maga számára elkülönített, s a pásztorok felügyelete alatt készülnek a szolgálk feladataira, alakítsák elméjüket és szívüket e nagyszerű kiválasztottsághoz fáradhatatlan imádsággal, lángoló szeretettel, csak arra gondolva, ami igaz, igazságos és dicséretre méltó, s mindent Isten dicsőségére és tiszteletére cselekedvén. Hozzájuk csatlakoznak azok az Istentől kiválasztott világi hívők, akiket a püspök hív meg, hogy teljesen az apostoli munkának szenteljék magukat, s nagyon eredményesen dolgoznak az Úr szántóföldjén.¹⁰

A keresztény hitvestársaknak és szülőknak pedig a saját útjukat járva hűséges szeretettel kell egymást támogatniuk a kegyelemben életük végéig, s az Istentől szeretettel elfogadott gyermekeket a keresztény tanítással és az evangéliumi erényekkel kell betölteniük. Így adnak példát mindenkinek a fáradhatatlan és nagylelkű szeretetre, így építik a szeretetteljes testvériséget, s így lesznek tanúi és munkatársai az anyaszentegyház termékenységének, annak a szeretetnek jeleként és részeseiként, mellyel Krisztus szerette menyasszonyát és adta önmagát érte.¹¹

Hasonló jó példát adnak, noha más módon, az özvegyek és azok, akik nem lépnek házasságra; az egyházban ők is nagy mértékben gyarapíthatják az életszentséget és az apostoli buzgóságot. Azok pedig, akik gyakran kemény munkát végeznek, az emberi munkával ne csak önmagukat tökéletesítsék, ne csak polgártársaikat segítsék, s emeljék magasabb szintre az egész társadalmat és a teremtést, hanem tevékeny szeretettel kövessék Krisztust is – aki saját kezével dolgozott, s az Atyával együtt most is valamennyiünk üdvösségén munkálkodik –, azáltal, hogy örvendeznek a reményben, egymás terhét hordozzák, s mindennapi munkájukkal mint apostolok is egyre magasabb életszentségre jutnak.

Különösképpen érezzék magukat egynek a világ üdvösségéért szenvedő Krisztussal azok, akiket szegénység, gyöngeség, betegség vagy bármilyen nyomorúság szorongat, vagy üldözést szenvednek az igazságért, akiket az Úr boldognak hirdetett az evangéliumban, s akiket „a minden kegyelem Istene, aki Krisztusban örök dicsőségre hívott meg minket, rövid szenvedés után maga tesz tökéletessé, erősít és szilárdít meg” (1Pt 5,10).

⁸ Vö. *Pontificale romanum*: A papszentelés szertartása, bevezető intelem.

⁹ Antiochiai Szt. Ignác: *Ad Trall.*, 2, 3, in Funk I, 244.

¹⁰ Vö. XII. Pius: *Sous la maternelle protection* beszéd, 1957. december 9., in AAS 50 (1958) 36.

¹¹ Vö. XI. Pius: *Casti connubii* enciklika, 1930. december 31., in AAS 22 (1930) 548sk; Aranyszájú Szt. János: *In Ephes. Hom.*, 20, 2, in PG 62, 136skk.

Tehát minden Krisztus-hívő életének állapota, feladatai és körülményei által napról napra jobban megszentelődik, ha hittel fogad el mindent a mennyei Atya kezéből, és együttműködik az isteni akarattal úgy, hogy a földi élet szolgálatával mindenkinék nyilvánvalóvá teszi azt a szeretetet, amellyel Isten szereti a világot.

[Az életszentség útjai és eszközei]

42. „Szeretet az Isten, és aki megmarad a szeretetben, Istenben marad, és Isten őbenne” (1Jn 4,16). Isten pedig a szeretetét szívünkbe árasztotta a nekünk adott Szentlélek által (vö. Róm 5,5); így tehát az első és legfontosabb ajándék a szeretet, amellyel Istent mindenekfölött, a felebarátot pedig őmiatta szeretjük. Annak érdekében, hogy a szeretet a lélekben jó magként felnövekedjen és termést hozzon, minden hívőnek szívesen kell hallgatnia Isten igéjét, és a kegyelem segítségével meg kell tennie Isten akaratát; a szentségekben, főleg az eucharisziában és a szent cselekményekben gyakran részt kell vennie, imádkoznia kell, és állandóan gyakorolnia kell az önmegtartóztatást, a hathatós felebaráti szeretetet és az erényeket. A szeretet ugyanis mint a tökéletesség köteléke és a törvény tökéletes teljesítése (vö. Kol 3,14; Róm 13,10) uralja, eltölti lélekkel és célba viszi a megszentelődés minden eszközét.¹² Ezért az Isten és a felebarát iránti szeretet pecsételi meg Krisztus minden igazi tanítványát.

Mivel Jézus, az Isten Fia azzal nyilatkoztatta ki szeretetét, hogy életét adta értünk, senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja érte és testvéreiért (vö. 1Jn 3,16; Jn 15,13). Már az első időktől fogva voltak – és mindig is lesznek – keresztények, akik arra kaptak meghívást, hogy a szeretetről ezen a legkiválóbb módon tanúskodjanak a nagy nyilvánosság, de különösképpen az üldözők előtt. A vértanúságot tehát – amellyel a tanítvány hasonlónak válik a mesterhez, aki a világ üdvösségeért szabadon fogadta a halált, és a vérontásban olyan lesz, mint ő – az egyház a legnagyobb ajándéknak és a szeretet legnagyobb próbájának tekinti. Keveseknek adatik meg, de mindenkinek készen kell lennie arra, hogy megvallja Krisztust az emberek előtt, s az egyház történelméből soha nem hiányzó üldözések közepette kövesse őt a keresztúton.

Az egyház szentségét különleges módon elősegíti több tanács, melyeket az Úr az evangéliumban javasolt tanítványainak.¹³ Ezek közül kimagasló az isteni kegyelemnek az a drága ajándéka, amelyet az Atya némelyeknek megad (vö. Mt 19,11; 1Kor 7,7), tudniillik hogy szüzességben, illetve cölibátusban élve könnyebben tudják osztatlan szívvel csak Istennek szentelni magukat (vö. 1Kor 7,32–34).¹⁴ Ezt a mennyek országáért vállalt tökéletes önmegtartóztatást az egyház mindenkor különös tiszteletben tartotta, mint a szeretet jelét és ösztökéjét, s a lelki termékenységnek egy egészen sajátos forrását e világban.

¹² Szt. Ágoston: *Enchiridion*, 121, 32, in PL 40, 288; Aquinói Szt. Tamás: *STh* II-II, q. 184, a. 1; XII. Pius: *Menti nostrae* apostoli buzdítás, 1950. szeptember 23., in AAS 42 (1950) 660.

¹³ Az evangéliumi tanácsokról általában ld. Órigenész: *Comm. Rom.*, X, 14, in PG 14, 1275B; Szt. Ágoston: *De Sacra Virginitate*, 15, 15, in PL 40, 403; Aquinói Szt. Tamás: *STh* I-II, q. 100, a. 2 C; II-II, q. 44, a. 4, ad 3.

¹⁴ A szent szüzesség kiválóságáról ld. Tertullianus: *Exhort. Cast.*, 10, in PL 2, 925C; Szt. Cyprianus: *Hab. Virg.*, 3 és 22, in PL 4, 443B és 461A; Szt. Athanasziosz (?): *De virginitate*, in PG 28, 252skk; Aranyszájú Szt. János: *De virginitate*, in PL 48, 533skk.

Az egyház gondol az apostol intelmére is, aki szeretetre buzdítva híveit, sürgeti, hogy ugyanaz a lelkiület legyen bennük, amely Krisztus Jézusban volt, aki „szolgai alakot öltött, kiüresítette magát, [...] engedelmes lett mindhalálig” (Fil 2,7–8), s értünk „noha gazdag volt, szegénnyé lett” (2Kor 8,9). Mivel a tanítványoknak mindig utánozniuk kell Krisztus szeretetét és alázatosságát, s tanúságot kell tenniük róla, az anyaszentegyház örül annak, hogy gyermekei között vannak olyan férfiak és nők, akik szorosabban követik és világosabban mutatják be az Üdvözítő öнкиüresítését, Isten gyermekeinek szabadságával vállalva a szegénységet és lemondva saját akaratukról: ők ugyanis a tökéletesség dolgában Isten kedvéért a parancsolatok mértékén túl alávetik magukat egy másik embernek, hogy az engedelmes Krisztushoz hasonlóbbá váljanak.¹⁵

Így tehát minden Krisztus-hívó meghívást kap az életszentségre és saját állapotának tökéletességére, s ezeket köteles is elérni. Valamennyien ügyeljenek tehát arra, hogy jól irányítsák törekvésüket, nehogy a világ dolgainak használata és a gazdagsághoz való ragaszkodás – mely ellenkezik az evangéliumi szegénység szellemével – megakadályozza őket a tökéletes szeretet elérésében, miként az apostol figyelmeztet: akik használják e világot, ne tapadjanak hozzá, mert ez a világ elmúlik (vö. 1Kor 7,31 a görögben).¹⁶

HATODIK FEJEZET A SZERZETESÉK

[Az evangéliumi tanácsok követése az egyházban]

43. Az Istennek szentelt tisztaság, szegénység és engedelmesség evangéliumi tanácsai – melyeket az Úr szava és példája alapozott meg, s az apostolok, az egyházatyák, az egyháztanítók és a pásztorok állandóan ajánlják – olyan isteni ajándékok, amelyeket az egyház Urától kapott, és az ő kegyelmével mindig megőrzi azokat. Maga az egyházi tekintély gondoskodott arról, hogy a Szentlélek erejével ezeket értelmezze, gyakorlásukat szabályozza, és belőlük állandó életformákat is kialakítson. Így történt, hogy az istenadta magból az Úr szántóföldjén csodálatosan és sokféle ágazó fán a magányos és közösségi élet különféle formái és különböző családok nőttek, amelyek mind tagjaik tökéletesedését, mind Krisztus egész testének javát bőségesen gyarapítják.¹⁷ A szerzetescsaládok ugyanis megadják tagjaiknak az életforma szilárdabb állandóságát, a jól bevált tanítást a tökéletesség elérésére, Krisztus seregében a testvéri közösséget és a segítséget az engedelmisségben kibontakozó szabadsághoz

¹⁵ A lelki szegénységről ld. Mt 5,3; 19,21; 10,21; Lk 18,22; az engedelmisségre Krisztus példáját említi a Jn 4,34; 6,38; Fil 2,8–10; Zsid 10,5–7. Az egyházatyák és rendalapítók gyakran beszélnek róluk.

¹⁶ A tanácsok nem mindenkire kötelező megvalósításáról ld. Aranyszájú Szt. János: *In Matthaeum Homilia*, 7, 7, in PG 57, 81sk; Szt. Ambrus: *De viduis*, 4, 23, in PL 16, 241sk.

¹⁷ Vö. Rosweydu: *Vitae Patrum*, Antwerpiae, 1628; *Apophthegmata Patrum*, in PG 65; Palladius: *Historia Lausiaca*, in PG 34, 995skk; XI. Pius: *Umbratitem* apostoli konstitúció, 1924. július 8., in AAS 16 (1924) 386–387; XII. Pius: *Nous sommes heureux* beszéd 1958. április 11., in AAS 50 (1958) 283.

úgy, hogy szerzetesi fogadalmukat biztosan teljesíthetik és hűségesen megtarthatják, és a szeretet útján örvendező lélekkel haladnak előre.¹⁸

A szerzetesi állapot az egyház isteni és hierarchikus alkotmányát tekintve nem közbeeső állapot a klerikusi és a laikus között, hanem Isten mindkét állapotból hív Krisztus-hívőket, hogy az egyház életén belül különleges adományban legyen részük, és mindenki a maga módján működjék közre az egyház üdvösségszerző küldetésében.¹⁹

[A szerzetesi állapot lényege és jelentősége]

44. A szerzetesi fogadalmak – illetve az olyan szent kötelek, amelyek természetük szerint hasonlítanak hozzájuk, és amelyekkel a Krisztus-hívő az említett evangéliumi tanácsokra kötelezi magát – teljesen lefoglalnak a mindenekfölött szeretett Isten számára úgy, hogy új és különleges jogcímen kötelezik az embert Isten szolgálatára és az ő dicsőítésére. A keresztség által ugyan az ember meghalt a bűnnek és Istennek szentelt személy lett, de azért, hogy a keresztségi kegyelem bőségebb gyümölcsét nyerhesse el, az evangéliumi tanácsok fogadalmával az egyházban arra törekszik, hogy megszabaduljon azoktól az akadályoktól, amelyek a szeretet buzgóságában és a tökéletes istentiszteletben visszatartatnák, és bensőségesebben szentelődik Isten szolgálatára.²⁰ Ez a megszentelődés annál tökéletesebb lesz, minél erősebb és tartósabb kötelek jelenítik meg Krisztust, akit felbonthatatlan kötelék fűz jegyesehez, az egyházhoz.

Mivel pedig az evangéliumi tanácsok a szeretet által, amelyre elvezetnek,²¹ különleges módon kapcsolják követőiket az egyházhoz és annak misztériumához, a szerzetesek lelki életének az egész egyház javára is szolgálnia kell. Innen ered a kötelezettség, hogy erejük és hivatásuk sajátos formája szerint imádsággal, illetve külső tevékenységgel is fáradozzanak azért, hogy Krisztus országa gyökeret verjen és megszilárduljon a lelkekben, s elterjedjen a föld minden részén. Következésképpen az egyház is védi és erősíti a különféle szerzetesi intézmények sajátos jellegét.

Ezért az evangéliumi tanácsokra tett fogadalom jel, mely az egyház minden tagját ösztönzi és kell is ösztönöznie, hogy lankadatlanul teljesítse keresztény hivatásának köteleseit. Mivel pedig Isten népének itt nincs maradandó hazája, hanem az eljövendőt keresi, a szerzetesi állapot, mely követőit jobban felszabadítja a földi gondoktól, jobban kinyilvánítja minden hívő előtt a mennyei, de már e világon is meglévő javakat, ékesszólóbban tanúskodik a Krisztus megváltása árán szerzett új és örök életről, továbbá hatásosabban hirdeti az eljövendő feltámadást és a mennyek országának dicsőségét. Szorosabban utánozza és az egyházban mindig fenntartja azt az életformát, amelyet Isten Fia vett magára, amikor eljött e világba megtenni az Atya akaratát, s amelyet bemutatott a nyomában járó tanítványoknak. Végül rendkívüli módon mutatja be, hogy Isten országa minden földi dolog fölött áll, és feltárja leg-

¹⁸ VI. Pál: *Magno gaudio* beszéd, 1964. május 23., in AAS 56 (1964) 566.

¹⁹ Vö. CIC (1917) 487. kán. és 488. kán. 4. pont; XII. Pius: *Annus sacer* beszéd, 1950. december 8., in AAS 43 (1951) 27sk; XII. Pius: *Provida Mater* apostoli konstitúció, 1947. február 2., in 39 (1947) 120skk.

²⁰ VI. Pál: *Magno gaudio* beszéd, 1964. május 23., in AAS 56 (1964) 567.

²¹ Vö. Aquinói Szt. Tamás: *STh* II-II, q. 184, a. 3; q. 188, a. 2; Szt. Bonaventura: *Opusc. XI, Apologia Pauperum*, c. 3, 3, in *Opera*, Quaracchi, t. 8, 1898, 245a.

főbb követelményeit; mindenkinek megmutatja Krisztus királyi hatalmának nagyságát és az egyházban csodálatosan munkálkodó Szentlélek végtelen hatalmát.

Az az állapot tehát, amely az evangéliumi tanácsokra tett fogadalmon alapszik, nem tartozik ugyan az egyház hierarchikus szerkezetéhez, életének és szentségének azonban elvitathatatlan része.

[Az egyházi hierarchia és a szerzetesek]

45. Mivel az egyházi hierarchia feladata, hogy Isten népét legeltesse és dús legelőkre vezesse (vö. Ez 34,14), rá tartozik, hogy az evangéliumi tanácsok gyakorlását, mely páratlanul elősegíti az Isten és a felebarát szeretetének tökéletességét, törvényeivel bölcsen szabályozza.²² A hierarchia ugyanis – tanulékonyan követve a Szentlélek ösztönzéseit – kiváló férfiak és nők által előterjesztett szabályzatokat fogad el, átdolgozásukat hitelesen jóváhagyja; felügyelő és oltalmazó tekintélyével támogatja a Krisztus testének építésére mindenféle létesített intézményeket, hogy azok az alapítók szellemében növekedjenek és virágozzanak.

Az Úr egész nyájának szükségletei érdekében a pápa kiveheti a helyi ordináriusok joghatósága alól a tökéletes élet bármelyik intézményét és az egyes szerzeteseket is, s az egyetemes egyházra érvényes primátusa alapján és a közjó érdekében egyedül önmagának rendelheti alá.²³ Hasonlóképpen intézkedhetnek a pátriárák is. Maguk a szerzetesek pedig az egyház szolgálatában, amit sajátos alkotmányuk szellemében látnak el, a kánoni törvényekhez igazodva kötelesek megadni a tiszteletet és az engedelmisséget a püspököknek, a részegyházakban elismert lelkipásztori tekintélyük, valamint az apostoli munkában szükséges egység és egyetértés miatt.²⁴

Az egyház pedig a szerzetesi fogadalomtételt annak elfogadásával nem csupán kánonjogilag elismert állapotá teszi, hanem mint Istennek szentelt állapotot liturgikus cselekményével is körülveszi. Maga az egyház fogadja el ugyanis a szerzetesek fogadalomételetét az Istentől rá bízott hatalom alapján; nyilvános könyörgéseivel kéri számukra a segítséget és kegyelmet, Istennek ajánlja és megáldja őket, önfelajánlást pedig egybeköti a szentmiseáldozattal.

[A szerzetesi megszenteltség nagysága]

46. A szerzetesek komolyan törekedjenek arra, hogy általuk az egyház egyre jobban megmutathassa Krisztust a hívőknek és a hitetleneknek egyaránt; Krisztust, aki a hegyen szemlélődik, aki Isten országát hirdeti a sokaságnak, aki betegeket és megtört szívűeket gyógyít, vagy jó útra téríti a bűnösöket, gyermekeket áld meg, és jót tesz mindenkivel, de mindig az Atya akaratának engedelmeskedik, aki őt küldte.²⁵

²² Vö. I. Vatikáni Zsinat: *Schema De Ecclesia Christi*, cap. XV és annot. 48, in MaC 51, 549sk és 619sk; XIII. Leó: *Au milieu des consolations* levél, 1900. december 23., in ASS 33 (1900–1901) 361; XII. Pius: *Provida Mater* apostoli konstitúció, 1947. február 2., in AAS 39 (1947) 114sk.

²³ Vö. Vö. XIII. Leó: *Romanos Pontifices* konstitúció, 1881. május 8., in ASS 13 (1880–1881) 483; XII. Pius: *Annus sacer* beszéd, 1950. december 8., in AAS 43 (1951) 28sk.

²⁴ Vö. XII. Pius: *Annus sacer* beszéd, 1950. december 8., in AAS 43 (1951) 28; XII. Pius: *Sedes Sapientiae* apostoli konstitúció, 1956. május 31., in AAS 48 (1956) 355; VI. Pál: *Magno gaudio* beszéd, 1964. május 23., in AAS 56 (1964) 570–571.

²⁵ Vö. XII. Pius: *Mystici Corporis* enciklika, 1943. június 29., in AAS 35 (1943) 214sk.

Végül mindenkinek be kell látnia, hogy az evangéliumi tanácsokra tett fogadalm, jóllehet nagyra becsülendő értékekről való lemondást hoz magával, nem gátolja az emberi személy igaz kibontakozását, hanem természete szerint a leginkább hasznára van. Mert a tanácsok, ha valaki szabad elhatározással vállalja őket személyes hivatása szerint, nem kis mértékben magukkal hozzák a szív tisztulását és a lélek felszabadulását; szüntelenül szítják a szeretet tüzet, és jobban hozzáalakítják a keresztény embert ahhoz a szűzi és szegény életmódhoz, amelyet Krisztus Urunk választott magának, s amelyre szűz édesanyja is vállalkozott, miként oly sok szent rendalapító példája bizonyítja mindezt. És senki se gondolja, hogy a szerzetesek megszenteltségük következtében elidegenednek az emberektől, vagy haszontalanná válnak a földi hazában. Mert ha olykor nem is állnak kortársaik mellett közvetlenül, mélyebb értelemben mégis ott állnak mellettük Krisztus szeretetében, és lelkileg együttműködnek velük, hogy a földi város építése mindig az Úrban legyen megalapozva és feléje irányuljon, nehogy hiába fáradjanak, akik építik azt.²⁶

Ezért a szent zsinat megerősíti és dicséri azokat a férfiakat és nőket, testvéreket és nővéreket, akik monostorokban, iskolákban és kórházakban, vagy missziókban az előbb mondott megszenteltségben ékesítik Krisztus jegyesét, és a legkülönbözőbb embereknek nyújtják sokféle és nagylelkű szolgálatukat.

[Buzdítás az állhatatosságra]

47. Mindaz pedig, aki meghívást kapott a tanácsok vállalására, gondosan őrköd-jék afelett, hogy maradjon meg a hivatásban, amelyet Istentől kapott, és abban törekedjék naggyá válni az egyház szentségének gyarapodására, a Krisztusban és Krisztus által minden életszentség forrásának és kútfejének, az egy és oszthatatlan Szent-háromságnak nagyobb dicsőségére.

---

²⁶ Vö. XII. Pius: *Annus sacer* beszéd, 1950. december 8., in AAS 43 (1951) 30; XII. Pius: *Sous la maternelle protection* beszéd, 1957. december 9., in AAS 50 (1958) 39sk.